הִלְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע סִימָן פב פג

פב דִּין צוֹאָה יְבֵשָׁה. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א בְּרָכוֹת כ״ה (ע״א).
ב רַבֵּנוּ מְנוֹחַ.
ג שָׁם בְּגֶמָרָא לְדַעַת הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ג׳ מֵהִלְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע(ה״י).

א [א]צוֹאָה יְבֵשָׁה כָּל דְּ שֶׁאִם יִזְרָקֶנָּה (פ) (א) **תִּתְפָּרֵךְ**, הֲרֵי הִיא כְּעָפָר וּמֻתָּר לִקְרוֹת כְּנֶגְדָּהּ, [ב]וְהוּא שֶׁלֹּא **יִהְיֶה בָּהּ רֵיחַ רָע.** הַגָּהּ: *וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּלֹא הָוֵי כְּעָפָר רַק אִם נִפְרֶכֶת עַל יְדֵי גְּלִילָה בְּלֹא זְרִיקָה, *וְכֵן עִקָּר (רש״י יְבֵשָׁה כה״ג ס״ל ותוס׳ פ״ק דשבת ד״ה אלא והרא״ש פרק מי שמתו (סי׳ מט) וטור): **ב** [ג]מֵי רַגְלַיִם שֶׁנִּבְלְעוּ (ב) בַּקַּרְקַע, **אִם הָיוּ מַרְטִיבִין הַיָּד אָסוּר לִקְרוֹת כְּנֶגְדָּם.** הַגָּהּ: וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאֵינוֹ אָסוּר רַק בְּטוֹפֵחַ עַל מְנָת (ג) לְהַטְפִּיחַ, (ד) וְיֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה:

פג דִּינֵי בֵּית הַכִּסֵּא בִּקְרִיאַת שְׁמַע. וּבוֹ ה׳ סְעִיפִים:

א בְּרָכוֹת כ״ו (ע״א).
ב בֵּית יוֹסֵף מִמַּסֶּכֶת הַגְּמָרָא שָׁם.

א (א) [א]**אָסוּר לִקְרוֹת כְּנֶגֶד בֵּית הַכִּסֵּא יָשָׁן אֲפִלּוּ** (ב) **פִּנּוּ מִמֶּנּוּ הַצּוֹאָה.** *[ב]**וַיְרֵאָה לִי דְּהַיְנוּ** (ג) **כְּשֶׁאֵין לוֹ מְחִצּוֹת,** *אֲבָל אִם יֵשׁ לוֹ (פ) (ד) מְחִצּוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ צוֹאָה קוֹרֵא כְּנֶגְדּוֹ בְּסָמוּךְ וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ, *אִם

בְּאוֹר הַלָּכָה

א * **וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּלֹא הָוֵי כְּעָפָר רַק וְכוּ׳.** בְּגֶמָרָא פְּלִיגִי תְּרֵי לִשְׁנֵי בָּזֶה, וְדֵעָה הָרִאשׁוֹנָה גַּם כֵּן דַּעְתָּהּ לְהַחְמִיר בָּזֶה, אַךְ סְבִירָא לָהּ דְּיוֹתֵר נָקֵל הוּא לְהִתְפָּרֵךְ עַל יְדֵי גְּלִילָה מֵעַל יְדֵי זְרִיקָה:

* **וְכֵן עִקָּר. מִשְּׁמַע מִזֶּה דִּסְבִירָא לַהּ דְּאִם רְאִינוּ שֶׁנִּפְרֶכֶת עַל יְדֵי גְּלִילָה דֵּי בָּזֶה וְאֵין צָרִיךְ לְחוּשׁ דִּלְמָא לֹא הָיְתָה נִפְרֶכֶת עַל יְדֵי זְרִיקָה, אֲבָל** [א]**בְּאֵלִיָּה רַבָּה** (סק״ב) **כָּתַב בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים דְּצָרִיךְ לְהַחְמִיר גַּם כֵּן כְּדַעַת הַמְחַבֵּר.** וְעַיֵּן בְּפֹרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב) מַה שֶּׁכָּתַב עוֹד בָּזֶה בְּשֵׁם הַדְּרִישָׁה (סק״ב). וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א [בְּבְרָכוֹת כ״ה (ע״א ד״ה אינכא)] בְּשֵׁם הָרַאֲבַ״ד דְּמִשְּׁמַע מִנַּיהּ דְּאִי חָזֵא דְּמִפַּלְּאֵי אִפְלוּיֵי אָז הִגִּיעַ לִשְׁעוּר שֶׁתְּהֵא נִפְרֶכֶת עַל יְדֵי גְּלִילָה, וְיָפֶה זֶה מִצּוֹאָה כְּחֻרָּם דְּקַיְימָא לַן דַּאֲסוּרָה, אֲכָל לְפִי מַה שֶּׁהֶחְמִירוּ בְּאֵלִיָּה רַבָּה לְחוּשׁ לְדַעַת הַמְחַבֵּר, אֵין לְהָקֵל בָּזֶה. שׁוּב מָצָאתִי בְּעָרוּךְ עֶרֶךְ פֵּל וּבְאוֹר זָרוֹעַ סִימָן כ״ט דְּסוֹבְרִים דְּשִׁעוּר זֶה עֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ אַף לְצוֹאָה כְּחֻרָּם וְאָסוּר, וְכֵן מִשְּׁמַע מִכָּל הַפּוֹסְקִים שֶׁלֹּא הֵבִיאוּ כְּלָל לְהָא דְּהָרַשְׁבָּ״א הַנַּ״ל:

א * **וַיְרֵאָה לִי דְּהַיְנוּ כְּשֶׁאֵין לוֹ מְחִצּוֹת. כְּמוֹ שֶׁהָיָה בִּזְמַן חַכְמֵי הַגְּמָרָא, שֶׁהָיָה בֵּית הַכִּסֵּא שָׁלֵם אֲחוֹרֵי הַגָּדֵר עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה. וּלְפִי זֶה נִרְאֶה שֶׁבָּעֲיָרוֹת הַקְּטַנּוֹת שֶׁאֵין לְכָל אֶחָד בֵּית הַכִּסֵּא קָבוּעַ אֲחוֹרֵי הַבָּתִּים, בְּמָקוֹם שֶׁרְגִילִין לִפְנוֹת דִּין בֵּית הַכִּסֵּא יֵשׁ לוֹ כְּמוֹ אֲחוֹרֵי הַגָּדֵר. וּמַה שֶּׁנּוֹהֲגִין אֵיזֶה אֲנָשִׁים שֶׁבְּהִגִּיעַ זְמַן סְכוֹת מְפַנִּין הַמָּקוֹם שֶׁיִּהְיֶה נָקִי וְעוֹשִׂין שָׁם סֻכָּה, הֲרֵי יֵשׁ לוֹ דִּין בֵּית הַכִּסֵּא יָשָׁן וּמַה יּוֹעִיל הַפְנוּי, אֶפְשָׁר מְשׁוּם דְּעַל יְדֵי הַבִּנְיָן שֶׁבּוֹנָה שָׁם, אַף דְּהוּא רַק עַל אֵיזֶה יָמִים וְאַחַר כָּךְ יַחְזֹר לִהְיוֹת בֵּית הַכִּסֵּא כְּמִקֹּדֶם, נֶעֱקַר שֵׁם בֵּית הַכִּסֵּא מִמֶּנּוּ, וּמִשְּׁמַע בְּפָנִים מְאִירוֹת חֵלֶק א׳ סִימָן פ״ז **דַּעֲקִירַת הַשֵּׁם מְהַנֵּי לָזֶה,** [אַךְ אִפְשָׁר שֶׁכָּתַב שָׁם דְּבֵית הַכִּסֵּא יָשָׁן שֶׁאֵין בּוֹ צוֹאָה הוּא מִדְּבָרָן, אִישְׁתְּמִיטְתֵּיהּ דְּבְרֵי תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה (יו״ז) וְהַבַּיִת תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה שֶׁכְּבָשׁוּם דְּהוּא מִדְּאוֹרַיְתָא, וְאִידָךְ דִּבְרֵי תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה שֶׁכְּבָשׁוּם דְּהוּא מִדְּרַבָּנָן, פָּרְשׁוּ הַמְפָרְשִׁים דְּקָאֵי רַק עַל בֵּית הַכִּסֵּא חָדָשׁ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִסְתְּרוּ דִּבְרֵיהֶם אֲהֲדָדֵי, וְכֵן מַשְׁמַע בְּרֹאשׁ (ס״ק נז)], **אַךְ אֲפִלּוּ אִם נִיכָּא דְּזֶה מִיקְרֵי עֲקִירַת הַשֵּׁם, צָרִיךְ מְדִינָא עַל כָּל פָּנִים מִתְּחִלָּה לִבְדֹּק בְּזֶה הַכְּתָלִים שֶׁל הַבַּיִת וּלְנִקּוֹתָם, דְּאִי לָאו הָכִי יִהְיֶה אָסוּר לוֹ לְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ שָׁם,** דְּאוּלַי הֵם מְטֻנָּפוֹת מִכָּל הַשָּׁנָה, כִּי הֲלֹא הוּא מָקוֹם הָרָאוּי לוֹ לְהִסְתַּפֵּק וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן ע״ו סָעִיף ז׳ וְח׳, וּבְעֵינַי רָאִיתִי בְּסֵכוֹת שֶׁנִּמְצָא מִכְשׁוֹלוֹת מְעַנְיְנִים כָּאֵלּוּ וְכִיּוֹצֵא בָּהֶם הָרַבֵּה (שֶׁלּוֹקְחִין אֵיזֶה בֵּלָת אוֹ דֶּלֶת לַסֻּכָּה וְהִיא הָיְתָה מְגֻנָּזֶת מִתְּחִלָּה בְּמָקוֹם מְאוּס). **וְשׁוּמַר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מִלַּעֲשׂוֹת סֻכָּה בְּמָקוֹמוֹת אֵלּוּ, אֶלָּא יַרְחִיקֶנָּה מֵאֲחוֹרֵי הַבָּתִּים בְּמָקוֹם שֶׁהוּא נָקִי, וְאִם יִצְטָרֵךְ לַעֲשׂוֹת עַל יְדֵי זֶה עֵרוּב יִטַּלְטֵל עַל יְדֵי עֵרוּב:**

* **אֲבָל כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ מְחִצּוֹת. נִסְתַּפֵּק הַפְּרִי מְגַדִּים** (מש״ז סק״א) **אִם בְּעֵינַן דְּוַקָּא אַרְבָּעָה מְחִצּוֹת אוֹ אֲפִלּוּ שְׁלֹשׁ מְחִצּוֹת וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם עוֹד:**

* **אִם אֵין מַגִּיעַ לוֹ רֵיחַ רָע.** סָתַם הַמְחַבֵּר בָּזֶה כְּדַעָה הָרִאשׁוֹנָה לְעִיל בְּסִימָן ע״ט סוֹף סָעִיף ב׳ (הַגְּרָ״א סק״א)], וְכֵן פָּסְקוּ שָׁם הָאַחֲרוֹנִים לְהַלָּכָה. וְהַלֶּחֶם חֲמוּדוֹת (אות קסח) וְהַמְגֵן אַבְרָהָם (סק״י) כָּתְבוּ דְּמְחִצַּת בֵּית הַכִּסֵּא לְכוֹלֵי עָלְמָא אֵין מוֹעִילוֹת לְרֵיחַ רַע, וְלָכֵן סְתָמֵי גַּם כֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה לְהַחְמִיר כְּדַעְתָּן אַרְבָּע

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) **תִּתְפָּרֵךְ.** וְדַוְקָא (פ) לְפֵרוּכִין דַּקִּין אֲבָל לְשֵׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה לֹא מְהַנֵּי. וּבִימֵי הַקֹּר שֶׁהַצּוֹאָה נִקְרֶשֶׁת הַרְבֵּה כְּאָבֶן וְגַם אֵין מַגִּיעַ אָז מִמֶּנָּה שׁוּם סִרְחוֹן, נִסְתַּפֵּק הַמְּגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) אִי שָׁרֵי לִקְרוֹת כְּנֶגְדָּהּ, אִי בָּתַר הַשְׁתָּא אִזְלִינַן, אוֹ עֲדַיִן שֵׁם צוֹאָה עָלֶיהָ כֵּיוָן שֶׁיְּכוֹלָה לַחֲזֹר לְקַדְמוּתָהּ בִּזְמַן הַחֹם. (ג) וְהָאַחֲרוֹנִים הִסְכִּימוּ כֻּלָּם בָּזֶה לְאָסוּר, וְאַף בִּדְיֵעָבֵד אִם קָרָא, (ג) צָרִיךְ לַחֲזֹר וְלִקְרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע וּלְהִתְפַּלֵּל בְּתוֹרַת נְדָבָה. וְאִם הַצּוֹאָה תַּחַת מַיִם קְרוּשִׁים (ד) אֲפִלּוּ דְּהָוֵי כְּפוּי, אַף עַל גַּב דְּמַיִם לֹא מְהַנֵּי [עַיֵּן בְּסִימָן ע״ו (ס״ק כא)], מִכָּל מָקוֹם גֶּלֶד וּכְפוֹר יֵשׁ לוֹמַר דְּהָוֵי בְּכְלַל 'וְכַעֲשָׁשִׁית דָּמִי, וּבְתַר הַשְׁתָּא אִזְלִינַן. וְצוֹאָה שֶׁנִּתְכַּסָּה בְּשֶׁלֶג (ה) חָשׁוּב כִּסּוּי כָּל כַּמָּה שֶׁלֹּא נִמְחָה הַשֶּׁלֶג. כָּתַב בְּסֵפֶר שַׁלְחָן שְׁלֹמֹה (ס״א) דְּהוּא הַדִּין נָגֶד מֵי רַגְלַיִם קְרוּשִׁים גַּם כֵּן יֵשׁ לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לִקְרוֹת נֶגְדָּן, וְצָרִיךְ עִיּוּן בָּזֶה: **ב** (ב) **בְּקַרְקַע.** אוֹ (ו) בְּבָגָד: (ג) [ב]**הַטְפִּיחַ.** פֵּרוּשׁ, שֶׁאִם מַגִּיחַ יָדוֹ עֲלֵיהֶם מַעֲלֶה לַחוּת בְּהּ שֶׁאִם יַנִּיחֶנָּה עַל דָּבָר אַחֵר מִקַּבֵּל מִמֶּנָּה לַחוּת, וְאִם אֵינָן לַחִים כָּל כָּךְ מֻתָּר: (ד) **וְיֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה.** וְכֵן הַסְכָּמַת כָּל הָאַחֲרוֹנִים דְּדַוְקָא טוֹפֵחַ עַל מְנָת לְהַטְפִּיחַ, וְאָז (ו) בְּעֵי הַרְחָקָה מֵהֶן אַרְבַּע אַמּוֹת כְּמוֹ מִצּוֹאָה. וּמִכָּל מָקוֹם (פ) כֵּיוָן שֶׁאֵינָם בָּעֵין רַק שֶׁבְּלוּעִין בַּקַּרְקַע אוֹ בַּבָּגֶד, אֵין צָרִיךְ לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶן רְבִיעִית לְכֵלִי עָלְמָא, אֶלָּא דַּי שֶׁיָּבִיא עֲלֵיהֶן רַק מְעַט מִן הַמַּעַט מַיִם שֶׁאֵין בָּהֶן גַּם כֵּן רַק טוֹפֵחַ עַל מְנָת לְהַטְפִּיחַ וְשָׁרֵי. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן ע״ז בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה:

א (א) **אָסוּר לִקְרוֹת.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (פ) לְפָנָיו כְּמִלֹּא עֵינָיו וּלְאַחֲרָיו אַרְבַּע אַמּוֹת, וְאִם יֵשׁ שָׁם רֵיחַ רַע, צָרִיךְ אַרְבַּע אַמּוֹת (ב) מִמְּקוֹם שָׁכָּלָה הָרֵיחַ: (ב) **פִּנּוּ מִמֶּנּוּ.** וְאִסּוּרוֹ (ג) מִן הַתּוֹרָה, כֵּיוָן שָׁזֶּה הַמָּקוֹם מִכְּבָר דַּרְכּוֹ לִהְיוֹת בּוֹ צוֹאָה אֵין זֶה 'מַחֲנֵךְ קָדוֹשׁ'. עַל כֵּן אִם נִסְתַּפֵּק לוֹ אִם הוּא בֵּית הַכִּסֵּא יָשָׁן אוֹ חָדָשׁ, (ד) אָזְלִינַן לְחֻמְרָא כְּדִין כָּל סָפֵק צוֹאָה לְעִיל בְּסִימָן ע״ו סָעִיף ז׳: (ג) **כְּשֶׁאֵין לוֹ מְחִצּוֹת.** כְּמוֹ אֲחוֹרֵי הַגָּדֵר אוֹ אֲחוֹרֵי הַבָּתִּים. וּפָשׁוּט דַּאֲפִלּוּ אִם לֹא הִזְמִינוּ מִתְּחִלָּה לְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם לְבֵית הַכִּסֵּא, כֵּיוָן שֶׁהַדֶּרֶךְ לִפְנוֹת שָׁם נִקְרָא בֵּית הַכִּסֵּא יָשָׁן, וּרְאָיָה מִלְּעֵיל סִימָן מ״ב (מג״א סק״ה) שֶׁכָּתְבוּ שָׁם הַפּוֹסְקִים דְּאִם דַּרְכּוֹ תָּמִיד לָצֵאת תְּפִלִּין בְּהַסּוּדָר, אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ תַּשְׁמִישׁ אַחַר כְּאִלּוּ אֲזַנְיֵהּ, עַיֵּן שָׁם: (ד) **מְחִצּוֹת.** אֲפִלּוּ אֵין גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה, בֵּית יוֹסֵף (ד״ה משמע לי). וּבַ״ח (ס״א) פָּסַק דְּבְעֵי דְּוַקָּא מְחִצּוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. וְהָאַחֲרוֹנִים חָלְקוּ עַל הַבַּיִת יוֹסֵף וְהִקְשׁוּ עָלָיו, וְהָעֲלָה הַמְּגֵן אַבְרָהָם (סק״א) דְּאֵין לְהָקֵל אֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ מְחִצּוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה, וְהַפְּקֵל יִרְאֶה עַל כָּל פָּנִים שֶׁיִּהְיוּ גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה. וְאִם מַגִּיעַ לוֹ רֵיחַ רַע, נִרְאֶה לִי דְּאָסוּר לְכֻלֵּי עָלְמָא, עַיֵּן סִימָן ע״ט סָעִיף ב׳. וְכֵן כָּתַב הַלֶּחֶם חֲמוּדוֹת (אות קסח) דִּמְחִצּוֹת בֵּית הַכִּסֵּא אֵין מוֹעִילוֹת לְרֵיחַ. וְדִבְרֵי לֶחֶם חֲמוּדוֹת אֵלּוּ נִרְאֶה דְּאִשְׁתְּמִיט מֵהַמְחַבֵּר עוֹלַת תָּמִיד (סק״ג) עַיֵּן שָׁם. וְכָךְ הָעֲלָה הַטַּ״ז (סק״א) דְּאֵין לְהָקֵל בִּשְׁבִיל הַמְּחִצּוֹת, וְסִיּם הַטַּ״ז וְנִרְאֶה דְּחֻמְרַת בֵּית הַכִּסֵּא זֶה הוּא דַּוְקָא בִּמְחִצּוֹת שֶׁאֵינָם נַעֲשִׂים אֶלָּא בִּשְׁבִיל בֵּית הַכִּסֵּא, כְּגוֹן

בַּאֲר הֵיטֵב

א (פ) **תִּתְפָּרֵךְ.** אֲבָל אִם תִּשְׁבַּר לִשְׁנַיִם לֹא מְהַנֵּי, כְּסָף מִשְׁנָה (ק״ש פ״ג ה״ז). וּבְזֶמֶן הַקֹּר שֶׁהַצּוֹאָה נִקְרֶשֶׁת הַרְבֵּה כְּאָבֶן, צָרִיךְ עִיּוּן אִי שָׁרֵי לִקְרוֹת כְּנֶגְדָּהּ, אִי בָּתַר הַשְׁתָּא אִזְלִינַן, אוֹ שֶׁיֵּשׁ לֶאֱסֹר דַּעֲדַיִן שֵׁם צוֹאָה עָלֶיהָ כֵּיוָן שֶׁיְּכוֹלָה לַחֲזֹר לְקַדְמוּתָהּ בִּזְמַן הַחֹם, עַיֵּן מֶגֶן אַבְרָהָם (סק״ב). וּבְבֵאוּר הַיֶּטֶב אֲשֶׁר לְפָנַי כָּתַב וְנִרְאֶה לִי רְאָיָה לְאָסוּר מִמִּשְׁנָה ב׳ פֶּרֶק ג׳ דִּשְׁרוּיוֹת עַיֵּן שָׁם וְדִוְ״ק עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְאָנֹכִי עִיַּנְתִּי שָׁם וְדִקְדַּקְתִּי וְלֹא אוּכַל לְהָבִין כַּוָּנָתוֹ שֶׁיְּהֵא מֻשָּׂא רְאָיָה לְאָסוּר לְדִין זֶה, וְאַדְרַבָּה [נִרְאֶה] יוֹתֵר כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמְּגֵן אַבְרָהָם, עַיֵּן שָׁם: **ב** (ג) **לְהַטְפִּיחַ.** פֵּרוּשׁ, שֶׁאִם מַגִּיחַ יָדוֹ עֲלֵיהֶם מַעֲלֶה לַחוּת בְּהּ, שֶׁאִם יַנִּיחֶנָּה עַל דָּבָר אַחֵר מְקַבֵּל מִמֶּנָּה לַחוּת, וְאִם אֵינָן לַחִים כָּל כָּךְ מֻתָּר: [א]**בְּאֵלִיָּה רַבָּה** (סק״ב) **כָּתַב בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים גַּם כֵּן כַּדַּעַת הַמְחַבֵּר.** וְעַיֵּן בְּפֹרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב) מַה שֶּׁכָּתַב עוֹד בָּזֶה בְּשֵׁם הַדְּרִישָׁה (סק״ב). וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א [בְּבְרָכוֹת כ״ה (ע״א ד״ה אינכא)] בְּשֵׁם הָרַאֲבַ״ד דְּמִשְּׁמַע מִנַּיהּ דְּאִי חָזֵא דְּמִפַּלְּאֵי אִפְלוּיֵי אָז הִגִּיעַ לִשְׁעוּר שֶׁתְּהֵא נִפְרֶכֶת עַל יְדֵי גְּלִילָה, וְיָפֶה זֶה מִצּוֹאָה כְּחֻרָּם לְן דַּאֲסוּרָה, אֲכָל לְפִי מַה שֶּׁהֶחְמִירוּ בְּאֵלִיָּה רַבָּה לְחוּשׁ לְדַעַת הַמְחַבֵּר, אֵין לְהָקֵל בָּזֶה. שׁוּב מָצָאתִי בְּעָרוּךְ עֶרֶךְ פֵּל וּבְאוֹר זָרוֹעַ סִימָן כ״ט דְּסוֹבְרִים דְּשִׁעוּר זֶה עֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ אַף לְצוֹאָה כְּחֻרָּם וְאָסוּר, וְכֵן מִשְּׁמַע מִכָּל הַפּוֹסְקִים שֶׁלֹּא הֵבִיאוּ כְּלָל לְהָא דְּהָרַשְׁבָּ״א הַנַּ״ל:

א * **וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּלֹא הָוֵי כְּעָפָר רַק וְכוּ׳.** בְּגֶמָרָא פְּלִיגִי תְּרֵי לִשְׁנֵי בָּזֶה, וְדֵעָה הָרִאשׁוֹנָה גַּם כֵּן דַּעְתָּהּ לְהַחְמִיר בָּזֶה, אַךְ סְבִירָא לָהּ דְּיוֹתֵר נָקֵל הוּא לְהִתְפָּרֵךְ עַל יְדֵי גְּלִילָה מֵעַל יְדֵי זְרִיקָה:

* **וְכֵן עִקָּר. מִשְּׁמַע מִזֶּה דִּסְבִירָא לַהּ דְּאִם רְאִינוּ שֶׁנִּפְרֶכֶת עַל יְדֵי גְּלִילָה דֵּי בָּזֶה וְאֵין צָרִיךְ לְחוּשׁ דִּלְמָא לֹא הָיְתָה נִפְרֶכֶת עַל יְדֵי זְרִיקָה, אֲבָל** [א]**בְּאֵלִיָּה רַבָּה** (סק״ב) **כָּתַב בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים גַּם כֵּן כַּדַּעַת הַמְחַבֵּר.** וְעַיֵּן בְּפֹרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב) מַה שֶּׁכָּתַב עוֹד בָּזֶה בְּשֵׁם הַדְּרִישָׁה (סק״ב). וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א [בְּבְרָכוֹת כ״ה (ע״א ד״ה אינכא)] בְּשֵׁם הָרַאֲבַ״ד דְּמִשְּׁמַע מִנַּיהּ דְּאִי חָזֵא דְּמִפַּלְּאֵי אִפְלוּיֵי אָז הִגִּיעַ לִשְׁעוּר שֶׁתְּהֵא נִפְרֶכֶת עַל יְדֵי גְּלִילָה, וְיָפֶה זֶה מִצּוֹאָה כְּחֻרָּם לְן דַּאֲסוּרָה, אֲכָל לְפִי מַה שֶּׁהֶחְמִירוּ בְּאֵלִיָּה רַבָּה לְחוּשׁ לְדַעַת הַמְחַבֵּר, אֵין לְהָקֵל בָּזֶה. שׁוּב מָצָאתִי בְּעָרוּךְ עֶרֶךְ פֵּל וּבְאוֹר זָרוֹעַ סִימָן כ״ט דְּסוֹבְרִים דְּשִׁעוּר זֶה עֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ אַף לְצוֹאָה כְּחֻרָּם וְאָסוּר, וְכֵן מִשְּׁמַע מִכָּל הַפּוֹסְקִים שֶׁלֹּא הֵבִיאוּ כְּלָל לְהָא דְּהָרַשְׁבָּ״א הַנַּ״ל:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (פ) כְּסָף מִשְׁנָה (ק״ש פ״ג ה״ז): (ב) אֵלִיָּה רַבָּה (סק״ב) וּמְגֵן גִּבּוֹרִים (סק״א) וְיִשְׁעוּת יַעֲקֹב (סק״א) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (ס״ק) וְחַיֵּי אָדָם (כלל ג ס״ט) וְשַׁלְחַן שְׁלֹמֹה (ס״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (ג) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (א״א סק״ב): (ד) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב): (ה) שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה בְּסִימָן (ע״ח) [ע״ר] (סק״ב) וְחַיֵּי אָדָם (כלל ג ס״ו): **ב** (ו) חַיֵּי אָדָם (שם סכ״ט), וְכֵן מוּכָח מִתּוֹסָפוֹת בְּרָכוֹת כ״ב עַמּוּד ב׳ דִּבְוּר הַמַּתְחִיל מִמַּיִן

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] אַךְ בְּשוּ״ע הָרַב (ס״א) פָּסַק כְּהָרַמְ״א שֶׁיּוֹתֵר בְּקַל נִפְרֶכֶת ע״י זְרִיקָה מֵע״י גְּלִילָה, וְכֹל שֶׁרְאִינוּ שֶׁנִּפְרֶכֶת ע״י גְּלִילָה מוּתָּר לְקָרוֹא כְּנֶגְדָּהּ. וְאִם נִפְרֶכֶת רַק ע״י זְרִיקָה יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק וְלֶאֱסֹר שֶׁסְּפֵק שֶׁל תּוֹרָה לְהַחְמִיר.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah